

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca , nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Comisar Șef de Poliție Penitenciară Ciprian Timiș, Director

Penitenciarul Oradea

Strada Parcul Traian nr. 3

Localitatea Oradea

Județul Bihor

RECOMANDAREA

Nr. 14 din 13 FEB 2025 2025

referitoare la respectarea prevederilor art. 49 și 22 din Constituția României, republicată, privind protecția copiilor și a tinerilor, respectiv dreptul la viață și la integritate fizică și psihică

În temeiul dispozițiilor art. 14, art. 15 alin. (2) și art. 16 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu cu privire la o posibilă încălcare a prevederilor art. 49 și art. 22 din Constituția României, republicată, în urma articolului de presă „**Situație șocantă la Penitenciarul Oradea Un băiat de ani, aflat în arest, s-a spânzurat**”, publicat pe site-ul de știri ebihoreanul.ro, în data de 15.09.2024.

Potrivit articolului de presă menționat, în data de 15.09.2024, la ora 15:53, cu ocazia desfășurării activităților administrative din cadrul secției, un deținut minor custodiat de Penitenciarul Oradea din data de 06.09.2024, arestat preventiv pentru infracțiunea de furt calificat, a fost găsit spânzurat cu cablul de la telefonul aflat în dotarea camerei de deținere, de către supraveghetorul secției. Băiatul avea ani.

În urma anchetelor efectuate de către instituția Avocatul Poporului la **Penitenciarul Oradea și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bihor** și a demersurilor scrise efectuate la **Primăria Municipiului Oradea – Direcția de Asistență Socială, Inspectoratul de Poliție Județean Bihor, respectiv Serviciu Județean de Medicină Legală Bihor**, s-au constatat următoarele:

Minorul _____ a fost arestat preventiv la data de 13.08.2024. Inițial a fost în arestul I.P.J. Bihor, ulterior, la data de 06.09.2024, a fost depus în Penitenciarul Oradea.

S-au realizat demersuri în vederea transferării la Craiova. Transferul ar fi trebuit să aibă loc la data de 12.09.2024, însă din lipsă de locuri în mijlocul de transport (minorii având condiții separate pe mijlocul de transport), a fost amânat pentru data de 16.09.2024.

La momentul evaluării psihologice, în data de 13.09.2024, deținutul **declară că a avut gânduri suicidare în arestul poliției, însă nu a recurs la nici un act care să îi pună în pericol integritatea corporală**. Nu prezintă, la momentul evaluării, ideeație suicidară și nu se evidențiază semne și/sau simptome psihopatologice, consideră ca a fost un episod izolat având în vedere circumstanțele în care se afla (arest). Afirmă că are probleme medicale la nivelul vederii, necesitând operație. În urma acestor probleme de ordin medical, susține că i s-au prescris medicamente

Afirmă practicarea jocurilor de noroc și de gaming, activitate ce a întreținut și a determinat rezoluțiunea și comportamentul infracțional. Nu au fost evidențiate alte elemente care să denote prezența riscurilor investigate (risc de suicid, risc de vulnerabilizare, risc de agresivitate, risc privind gestionarea impulsurilor sexuale sau risc privind afecțiunile psihice).

Referitor la ideeația suicidară pe care ar fi avut-o pe perioada custodierii în arestul I.P.J. Bihor, psihologul care a efectuat evaluarea inițială a apreciat că a avut o intensitate scăzută, pasageră, fără niciun alt act care să indice persistența ideeației ulterior depunerii în penitenciar sau a vreunui comportament care să conducă la concretizarea ideilor, sens în care acesta a apreciat ca puțin semnificativ indicatorul referitor la un potențial risc de suicid.

În data de 13.09.2024, minorul a aflat despre transferul ce urma a avea loc la Craiova. I s-a explicat că nu poate rămâne în Penitenciar și urmează a fi transferat.

În data de 15.09.2024, s-a produs decesul.

La data incidentului, deținutul a servit masa de prânz în jurul orei 11:48, ocazie cu care agentul supraveghetor s-a aflat la vizeta camerei și a interacționat cu deținutul, fără să fie comunicate probleme.

La ora 15:52:40, agentul supraveghetor a deschis ușa camerei de deținere pentru desfășurarea activităților administrativ gospodărești în cadrul secției (ridicarea deșeurilor menajere), constatând că deținutul este în stare de inconștiență, fiind legat la gât cu cablul de la telefonul fix din dotarea camerei de deținere.

În intervalul 11:48 (ora servirii mesei) – ora 15:52 (ora constatării incidentului), agentul supraveghetor a avut deplasări constante pe holul secției de deținere, la camerele de cazare și pentru supravegherea modului de desfășurare a activităților din programul zilnic iar după constatarea incidentului a depus toate diligențele posibile, conform atribuțiilor și responsabilităților care îi reveneau ca primă persoană la fața locului.

Deținutul a fost cazat individual, având în vedere dispozițiile prevăzute în art. 43 alin 1, respectiv art. 123 alin. 2 din Legea nr. 254/2013, care prevăd cazarea separată a deținuților minori față de majori iar la nivelul locului de deținere nu au fost identificate alte persoane din aceeași categorie (minori), pentru cazarea în comun.

S-au constatat următoarele deficiențe:

- minorul a fost evaluat psihologic la data de 13.09.2024, deși a intrat în Penitenciar la data de 06.09.2024.

- deși, monitorizarea pentru categoriile vulnerabile ar trebui efectuată la intervale mai mici de timp, în cazul minorului (la data decesului), agentul supraveghetor s-a aflat la vizeta camerei și a interacționat cu deținutul în jurul orei 11:48, atunci când acesta a servit masa de prânz, ulterior, agentul supraveghetor a deschis ușa camerei de deținere în vederea desfășurării activităților administrativ gospodărești în cadrul secției la ora 15:52, după 4 ore de la actul de monitorizare anterior.

Față de cele de mai sus, având în vedere principiul interesului superior al copilului, prin prisma prevederilor art. 49 privind protecția copiilor și a tinerilor și art. 22 privind dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică coroborate cu dispozițiile art. 59 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în procesul penal, respectiv art. 15 alin. (2) și art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului, respectiv apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

Directorul Penitenciarului Oradea urmează ca, în virtutea prerogativelor sale, să dispună măsurile necesare pentru:

- identificarea la începutul custodierii (în special în cazul minorilor) dacă o persoană poate fi expusă riscului de auto-vătămare sau tentativei de sinucidere;

- asigurarea evaluării psihologice a minorilor, la depunerea în Penitenciar, în vederea identificării oricăror nevoi de asistență psihologică;

- asigurarea prezenței și intervenției psihologului unității pentru asistență psihologică, raportat la vârsta, comportamentul, manifestările, stările afective evidente ale persoanei private de libertate care prezintă risc pentru siguranța deținerii;

- asigurarea unei supravegheri corespunzătoare astfel încât monitorizarea pentru categoriile vulnerabile să fie efectuată la intervale mai mici de timp;

- transferarea deținuților minori să se efectueze pe curse speciale, astfel încât să fie redusă perioada petrecută de aceștia în Penitenciarul Oradea.

Directorul Penitenciarului Oradea va informa instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Oradea, în termen de 30 de zile, cu privire la măsurile dispuse.

Avocatul Poporului

Renate WEBER

București.

2025